

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร : กลุ่มกรุงเทพใต้

ADMINISTRATIVE SKILLS OF SCHOOL ADMINISTRATORS THAT AFFECT ACADEMIC ADMINISTRATION
IN EDUCATIONAL UNDER BANGKOK : SOUTHERN BANGKOK GROUP

สุภัทรา สกุลแก้ว¹, ทับทิมทอง กอบัวแก้ว²

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Supatra Skunkaew¹, Tubtimthong Korbuakaew²

Educational Administration Graduate School Suan Sunandha Rajabhat University

*Corresponding author Email : S65561802035@ssru.ac.th¹ , Tubtimthongko@ssru.ac.th²

(Received : May 10, 2025; Edit : May 17, 2025; accepted : May 18, 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ 2) เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ และ 4) เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ จำนวน 52 แห่ง ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานวิชาการและครูผู้สอน รวมทั้งสิ้น 312 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันและมีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสหสัมพันธ์โดยรวมอยู่ในระดับสูงมากที่ระดับ 0.915 ซึ่งมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง 0.838 ถึง 0.887 และ 4) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ ได้แก่ ทักษะด้านวิสัยทัศน์ ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี และทักษะด้านการสื่อสาร มีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรเท่ากับ 0.921 ค่าอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 84.90 ค่าความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นจากการพยากรณ์เท่ากับ 0.241 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการ สถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the level of administrative skills of school administrators in Bangkok, Southern Bangkok area; 2) to study the level of academic administration in educational institutions under the Bangkok Metropolitan Administration Southern Bangkok Group; 3) to study the relationship between the administrative skills of school administrators and academic administration in educational institutions under the Bangkok Metropolitan Administration, Southern Bangkok Group and 4) to study the administrative skills of school administrators that affect academic administration in educational institutions under the Bangkok Metropolitan Administration, Southern Bangkok Group. The sample of this study was 52 educational institutions under the Bangkok Metropolitan Administration, Southern Bangkok Group. The data subjects included the school directors, deputy school directors, heads of academic administration groups, and teachers, a total of 312 people. The research instrument was a questionnaire. The statistics used for data analysis included percentage, mean, standard deviation, Pearson's product-moment correlation coefficient, and stepwise multiple regression analysis. The research found that 1) The overall and all aspects of the administrative skills of educational administrators in Bangkok and the Southern Bangkok group were at a high level; 2) The level of academic administration of educational institutions under the Bangkok Metropolitan Administration, Southern Bangkok Group, was at a high level overall; 3) the management skills of school administrators and academic management of educational institutions under the Bangkok Metropolitan Administration, Southern Bangkok Group have a relationship in the same direction and a positive relationship with statistical significance at the .01 level, The overall correlation coefficient is very high at 0.915, with a correlation value between 0.838 and 0.887. and 4) Management skills of school administrators that affect academic management of educational institutions under the Bangkok Metropolitan Administration, Southern Bangkok Group, include vision skills, technology skills, and communication skills. The multiple correlation coefficient of the standard and predictive variable was 0.921, the prediction power level was 84.90 %, and the predictive error was 0.241, which was significant at the .05 level.

Keywords : Administrative Skills of School Administrators, Academic administration, educational institution

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบัน โลกกำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยมีการพัฒนาในหลากหลายด้าน เช่น เทคโนโลยี สังคม และการปกครอง ตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานครในระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) ที่ได้รับการวิเคราะห์และปรับปรุง ให้สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พร้อมทั้งแผนงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีการศึกษาวิเคราะห์และกำหนดจุดยืนทางยุทธศาสตร์ในด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนซึ่งเป็นแนวทางสำคัญภายใต้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals) ในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องในปัจจุบันและอนาคตอันใกล้ ด้วยเหตุนี้ แผนพัฒนากรุงเทพมหานครในระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) ฉบับปรับปรุง จึงได้มีการปรับปรุงและพัฒนาเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเมืองในด้านต่าง ๆ ไม่เพียงแต่ทำให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว หากยังมุ่งนำเสนอให้เป็นเมืองที่มีความก้าวหน้า ในฐานะมหานครแห่งเอเชียผ่านการยกระดับ ยุทธศาสตร์ทั้ง 7 ยุทธศาสตร์ (สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผลกรุงเทพมหานคร, 2561) โดยเฉพาะเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการศึกษาซึ่งนับเป็นสิทธิพื้นฐานที่รัฐต้องจัดให้แก่ประชาชนทุกคนเพื่อช่วยเสริมสร้างพัฒนาการของคนไทยในทุกช่วงวัย ทำให้สามารถเจริญเติบโตได้ในทุกด้าน การศึกษาเป็นทรัพยากรทางปัญญาที่มีความสำคัญในการพัฒนาทักษะ คุณสมบัติ และความสามารถในการทำงาน รวมถึงการใช้ชีวิตร่วมกับสังคมอย่างมีความสุข ซึ่งจะนำไปสู่ความเสถียรภาพและความมั่นคงของสังคมและประเทศ ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุคศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติในพ.ศ. 2542 ซึ่งได้รับการแก้ไขเพิ่มเติมในปี พ.ศ. 2545 และ 2553 มาตรา 6 กล่าวถึงการจัดการศึกษาที่ต้องเป็นไปพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในทุกด้าน ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา ความรู้ รวมถึงคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรม เพื่อให้สามารถใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข กระทรวงศึกษาธิการได้จัดการกระจายอำนาจในการบริหารการศึกษา ซึ่งรวมถึงการดูแลด้านการบริหารงานวิชาการการบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไปไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการศึกษาให้ดีขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553) ซึ่งการบริหารงานวิชาการถือเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุดเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ให้มีความสำคัญและมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดแนวทางปฏิบัติการประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไข อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง งานวิชาการเป็นงานหลัก ส่วนงานด้านอื่น ๆ เป็นองค์ประกอบที่จะทำให้สถานศึกษาดำเนินไปด้วยความราบรื่น ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะเป็นผู้นำของครูในด้านวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะหน้าที่ของสถานศึกษา คือการให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการ โดยการทำงานร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษาประสานงานให้ทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษา (สุภัทรา สกุลแก้ว และทับทิมทอง กอบัวแก้ว, 2566)

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมาก ผู้บริหารสถานศึกษานั้นมีบทบาทสำคัญในระบบการศึกษา จึงต้องมีส่วนช่วยในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในอนาคต ดังนั้น ความสำเร็จของการจัดการศึกษาจึงขึ้นอยู่กับผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ที่เปิดกว้างและมีความมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จ โดยการพัฒนางานองค์ความรู้และทักษะอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษายังต้องมีความสามารถในการเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งรวมถึงทักษะและคุณสมบัติที่จำเป็นเพื่อการบริหารที่สามารถนำไปสู่ความสำเร็จ และต้องมีการพัฒนาและเสริมสร้างความสามารถอย่างต่อเนื่อง (อติกาญจน์ ศรีสังข์, 2564) ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีทักษะในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น มองเห็นแนวทางใหม่ ๆ และสามารถจัดการกับปัญหาที่มีความซับซ้อนได้ นอกจากนี้ยังต้องมีวิสัยทัศน์ในอนาคต และสามารถกระตุ้นความร่วมมือให้ผู้ที่ร่วมปฏิบัติงานสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและส่งเสริมประสิทธิผลที่สูงสุด (ไกรสร เจียมทอง, 2561)

กรุงเทพมหานครเป็นหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลได้รับการกระจายอำนาจท้องถิ่นให้มีอำนาจหน้าที่ส่วนหนึ่งที่ต้องดูแลจัดการศึกษาในพื้นที่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอยู่ในกรุงเทพมหานคร ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเป็นผู้นำของหน่วยงานเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ (วงเดือน จำปีและคณะ, 2565) โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครเป็นองค์กรที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแล และการบริหารจัดการของกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็น

การปกครองลักษณะพิเศษแบบท้องถิ่นสังกัดกระทรวงมหาดไทย โดยมีสำนักการศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบดูแล การจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะที่จำเป็น พื้นฐานของการเรียนในแต่ละระดับชั้นให้เหมาะสมกับวัย เพื่อสร้างองค์ความรู้พื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น โดยมีความรู้ พัฒนาได้ตรงเต็มตามศักยภาพของผู้เรียน และเป็นผู้มีคุณธรรม แต่จากผลการประเมินความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอน และผลการประเมินคุณภาพมาตรฐานโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านวิชาการยังไม่ได้มาตรฐานในระดับที่สูงมากนัก คุณภาพการศึกษาของผู้เรียนยังไม่ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน (สดใส ศรีสวัสดิ์และคณะ, 2565)

จากเหตุผลดังกล่าวจะสามารถเห็นได้ว่าการบริหารงานในสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาที่มีทักษะการบริหารที่อยู่ในระดับสูง จะส่งผลให้การดำเนินงานในสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการบริหารงานวิชาการ ซึ่งถือเป็นหัวใจส่วนสำคัญของสถานศึกษา เพื่อให้การบริหารงานสำเร็จเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการให้ดำเนินงานไปสู่ความสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

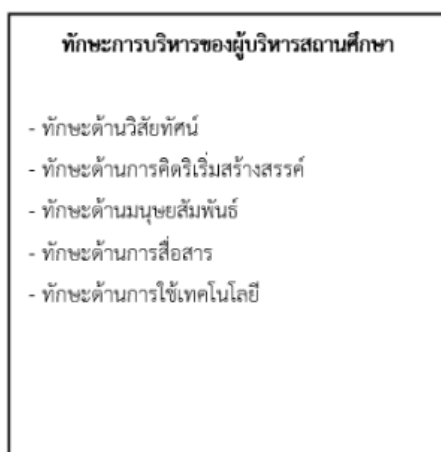
ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับทักษะการบริหาร ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้
4. เพื่อศึกษาทักษะการบริหาร ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้

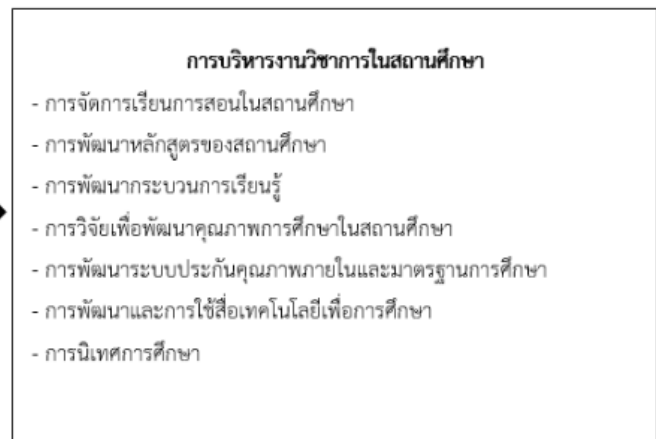
กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษา เรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ สรุปเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable)

ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

ภาพกรอบแนวคิดที่ 1

สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานการวิจัยได้จำนวน 2 ข้อ ดังนี้

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ มีความสัมพันธ์ในทางบวก
2. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างน้อยหนึ่งด้านส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ จำนวน 58 แห่ง ประจำปีการศึกษา 2567
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ ประจำปีการศึกษา 2567 ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางการประมาณค่าขนาด กลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 52 แห่ง
3. ผู้ให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยของแต่ละสถานศึกษา ได้แก่ 1) ผู้บริหาร ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษาจำนวน 1 คน 2) หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการจำนวน 1 คน 3) ครูผู้สอนจำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้น 312 คน

ตัวแปร

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และสังเคราะห์จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดเป็นกรอบของตัวแปรอิสระประกอบด้วย 1) ทักษะด้านวิสัยทัศน์ 2) ทักษะด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 3) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ 4) ทักษะด้านการสื่อสาร และ 5) ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี
  2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และสังเคราะห์จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดเป็นกรอบของตัวแปรตามประกอบด้วย 1) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 2) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 3) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- ในสถานศึกษา 5) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา 6) การพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และ 7) การนิเทศการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ แบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

- ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็น แบบตรวจสอบรายการ (check list)
- ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาในสังกัด กรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้
- ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ โดยแบบสอบถาม ตอนที่ 2 และ 3 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามกรอบแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert's scale)

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

- 1) ศึกษาจากเอกสารตำราบทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่

ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาเพื่อนำแนวคิดมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2) สร้างแบบสอบถามที่ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการจะศึกษา

3) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อให้ตรวจสอบและเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับนำไปปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์

4) ดำเนินการปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์ตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้เสนอแนะ

5) นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity)

6) แบบสอบถามตามที่ได้รับข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญและนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อทำการตรวจสอบอีกครั้งแล้วจึงนำมาแก้ไข ให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

7) นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขนำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขตามที่ได้ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะแล้วมาทดลองใช้ (try-out) กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาจำนวน 10 แห่ง ผู้ใช้ข้อมูลสถานศึกษาละ 3 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยหาสัมประสิทธิ์อัลฟา ของครอนบาค Cronbach's alpha coefficient)

8) ดำเนินการตรวจสอบอีกครั้งแล้วนำมาแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

9) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง และเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 312 คน โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. ติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ขอหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาถึงผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวม

ข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายการบริหารงานวิชาการและครูผู้สอนแล้ววันเก็บข้อมูลโดยมีการเก็บข้อมูลแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์

2. เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบความสมบูรณ์พร้อมนำแบบสอบถามมาทำการลงรหัสเพื่อนำไปประเมิน ของข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่หนึ่งเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ตัวแปรเชิงคุณภาพคือความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage) พร้อมนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

2. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 2 ระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาจากการหาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เป็นรายด้านและภาพรวม เพื่อทราบระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด กรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่าตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert, 1961)

3. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 3 ระดับ การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาจากการหาค่าเฉลี่ยและส่วนและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายด้านและภาพรวม เพื่อทราบระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่าตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert, 1961)

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r_{xy}) (Hinkle, et al., 1998, p. 120) และมีการแปลผลในกรณีที่มีค่า r_{xy} เป็นบวก

5. การวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัด กรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบขั้นตอน (stepwise multiple regression analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage) สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความถี่ และค่าร้อยละ สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (n = 312)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	105	33.65
หญิง	207	66.35
2. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	93	29.80
30 – 40 ปี	154	49.36
41 – 50 ปี	56	17.95
51 – 60 ปี	9	2.89
3. วุฒิการศึกษาสูงสุด		
ปริญญาตรี	219	70.20
ปริญญาโท	88	28.20
ปริญญาเอก	5	1.60
4. ประสบการณ์การปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งปัจจุบัน		
น้อยกว่า 6 ปี	107	34.30
6 – 10 ปี	136	43.58
11 – 15 ปี	33	10.58
16 – 20 ปี	29	9.30
มากกว่า 20 ปี	7	2.24

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 312 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 66.35 รองลงมา คือ เพศชาย จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 33.65 ตามลำดับอายุของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 30-40 ปี จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 49.36 รองลงมาคืออายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 29.80 อายุ 41-50 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 17.95 และอายุ 51-60 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.89 ตามลำดับ วุฒิการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 219 คนคิดเป็นร้อยละ 70.20 รองลงมา คือ ระดับปริญญาโทจำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 28.20 ระดับปริญญาเอก จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.60 ตามลำดับ ประสบการณ์การปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ปฏิบัติงานมาแล้ว 6-10 ปี จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 43.58 รองลงมา คือ น้อยกว่า 6 ปี จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 34.30 อายุงาน 11-15 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 10.58 อายุงาน 16-20 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 9.30 และอายุงานมากกว่า 20 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.24 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ โดยรวมทุกด้าน

ทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษา	n = 312		แปลผล	อันดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ทักษะด้านวิสัยทัศน์	4.42	0.66	มาก	1
2. ทักษะด้านการคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.28	0.72	มาก	5
3. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์	4.35	0.68	มาก	3
4. ทักษะด้านการสื่อสาร	4.34	0.66	มาก	4
5. ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี	4.36	0.71	มาก	2
รวมเฉลี่ย	4.35	0.65	มาก	

จากตาราง 2 พบว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ โดยรวมในระดับมาก ($\bar{X}=4.35, S.D.=0.65$) เมื่อพิจารณารายด้านเรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ทักษะด้านวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42, S.D. = 0.66$) รองลงมาคือ ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.36, S.D.=0.71$) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35, S.D. = 0.68$) ทักษะด้านการสื่อสาร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.34, S.D.=0.66$) และทักษะด้านการคิดริเริ่มสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28, S.D. = 0.72$) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้โดยรวม

การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา	n = 312		ระดับ	อันดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.46	0.66	มาก	4
2 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.53	0.63	มากที่สุด	1
3 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.36	0.67	มาก	6
4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	4.35	0.68	มาก	7
5 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	4.52	0.65	มากที่สุด	2
6 การพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.39	0.67	มาก	5
7 การนิเทศการศึกษา	4.52	0.69	มากที่สุด	3
รวมเฉลี่ย	4.45	0.61	มาก	

จากตาราง 3 พบว่าการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.45, S.D.=0.61$) เมื่อพิจารณารายด้านจากมากไปหาน้อยดังนี้ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53, S.D. = 0.63$) รองลงมาคือ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.52, S.D.=0.65$) ด้านการนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52, S.D. = 0.69$) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46, S.D. = 0.66$) ด้านการพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39, S.D. = 0.67$) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36, S.D.=0.7$) ส่วนลำดับสุดท้ายคือด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35, S.D. = 0.68$) ตามลำดับ

4. ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product moment Correlation coefficient) ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้

กลุ่มกรุงเทพใต้

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	Y _{tot}	ระดับความสัมพันธ์
X ₁	1.00	-	-	-	-	0.887**	สูง
X ₂	0.860**	1.00	-	-	-	0.863**	สูง
X ₃	0.838**	0.871**	1.00	-	-	0.838**	สูง
X ₄	0.823**	0.902**	0.873**	1.00	-	0.866**	สูง

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	Y _{tot}	ระดับความสัมพันธ์
X ₅	0.811**	0.856**	0.859**	0.879**	1.00	0.861**	สูง
X	-	-	-	-	-	.915**	สูงมาก

** p < .01

จากตารางที่ 4 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ พบว่า ทักษะด้านวิสัยทัศน์ (X₁) ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ (X₂) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (X₃) ทักษะด้านการสื่อสาร (X₄) และทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี (X₅) กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ (Y_{tot}) มีความสัมพันธ์กันเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (p < .01) มีค่าสหสัมพันธ์โดยรวมอยู่ในระดับสูงมากที่ระดับ 0.915 ซึ่งมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง 0.838ถึง0.887มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันและมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง หากพิจารณารายด้านพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้สูงสุดคือ ทักษะด้านวิสัยทัศน์ (X₁) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ0.887รองลงมาได้แก่ทักษะด้านการสื่อสาร(X₄) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.866 ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ (X₂) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.863 ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี (X₅) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.861 และทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (X₃) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.838 ตามลำดับ

5. การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์รูปแบบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ทักษะการบริหาร ของผู้บริหารสถานศึกษา	R	R ²	Adj R ²	SEE	F
X ₁	0.887	0.770	0.769	0.297	1035.121**
X ₁ X ₅	0.914	0.835	0.834	0.251	783.144**
X ₁ X ₅ X ₄	0.921	0.849	0.847	0.241	576.527**

จากตารางที่ 5 พบว่า การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน เพื่อหาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ จากทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 5 ด้าน มีทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ทดสอบแล้วพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งหมด 3 ด้าน คือ ทักษะด้านวิสัยทัศน์ (X₁) ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี (X₅) และทักษะด้านการสื่อสาร (X₄)

เมื่อพิจารณาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ ทั้ง 3 รูปแบบ พบว่า รูปแบบที่ 3 มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย หรืออำนาจการพยากรณ์เท่ากับ 0.849 ซึ่งเป็นค่าอำนาจการพยากรณ์ที่สูงที่สุด ผู้วิจัยจึงเลือกรูปแบบที่ 3 เป็นรูปแบบ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้

ตารางที่ 6 การวิเคราะห์รูปแบบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ทักษะการบริหาร ของผู้บริหารสถานศึกษา	b	SE _b	β	t	Sig.t
Constant	0.530	0.096		5.516	.000
ทักษะด้านวิสัยทัศน์ (X ₁)	0.406	0.038	0.437	10.597	.000
ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี (X ₅)	0.239	0.043	0.274	5.571	.000
ทักษะด้านการสื่อสาร (X ₄)	0.250	0.047	0.266	5.267	.000
R = .921 R ² = .849 Adj R ² = .847 SEE = .241 F = 576.527 a = .530					

* p < .05

จากตารางที่ 6 พบว่า ทักษะด้านวิสัยทัศน์ (X₁) ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี (X₅) และทักษะด้านการสื่อสาร (X₄) สามารถร่วมกันพยากรณ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ ได้ร้อยละ 84.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ (b) เท่ากับ 0.406, 0.239 และ 0.250 ตามลำดับ และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ 0.437, 0.274 และ 0.266 ตามลำดับ ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรเกณฑ์ (การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา) และตัวแปรพยากรณ์ (X₁X₅ X₄) มีค่าเท่ากับ 0.921 และอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 84.90 และค่าความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นจากการพยากรณ์เท่ากับ 0.241

สมการพยากรณ์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ ในรูปคะแนนดิบ มีดังนี้

$$\begin{aligned}\hat{Y} &= a + b_1X_1 + b_5X_5 + b_4X_4 \\ &= 0.530 + 0.406X_1 + 0.239X_5 + 0.250X_4\end{aligned}\quad (\text{สมการที่ 1})$$

สมการพยากรณ์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ ในรูปคะแนนมาตรฐาน มีดังนี้

$$\begin{aligned}\hat{Z} &= \beta_1Z_1 + \beta_5Z_5 + \beta_4Z_4 \\ &= 0.437Z_1 + 0.274Z_5 + 0.266Z_4\end{aligned}\quad (\text{สมการที่ 2})$$

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัย ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายไว้ดังนี้

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจาก ทักษะด้านวิสัยทัศน์ ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านการสื่อสาร และทักษะด้านการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีที่ครบถ้วนทุกด้านมีทักษะที่หลากหลายและเหมาะสมในทุกด้าน ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษานั้นเป็นการดำเนินการที่รวมความเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ไว้ด้วยกัน โดยความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบมีความสำคัญสำหรับการวางแผนภายในองค์กร โดยพื้นฐานสำคัญได้แก่ ความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญของผู้บริหารในการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยการดำเนินการกิจที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการใช้ทรัพยากรบุคคล และกระบวนการบริหารที่เป็นระบบ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการทำงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนต้องใช้ทักษะหลากหลายและปรับให้เข้ากับสถานการณ์ในปัจจุบันอยู่เสมอ โดยเฉพาะในการทำงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทักษะที่ส่งผลให้ประสบความสำเร็จ คือการพัฒนาตนเองในหลายด้านเพื่อผลิตผลที่มีประสิทธิภาพตามที่องค์กรได้ร่วมกันกำหนด สอดคล้องกับงานวิจัยของ สัตตบุษย์ โพธิ์รุท (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผลการวิจัยพบว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์ ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ด้านทักษะการสื่อสาร และด้านทักษะการสร้างความสัมพันธ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Akinbode & Ruth (2023) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารของอาจารย์ใหญ่และผลผลิตของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของรัฐ Alimosho รัฐบาลท้องถิ่นรัฐลากอส ในจีเรีย ผลการวิจัยพบว่าระดับผลิตภาพของครูอยู่ในเกณฑ์ดี ให้กำลังใจและนำพาผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้ทักษะการกำกับดูแลเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือ ทักษะการสื่อสาร และทักษะการสร้างแรงบันดาลใจ พบความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญระหว่างทักษะการบริหารและผลิตภาพของครูใหญ่ การศึกษาสรุปว่าทักษะการบริหารของครูใหญ่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการทำงานของครูในโรงเรียนด้านวิธีการสอน คุณลักษณะของครูและการประเมินผลนักเรียนในรุ่นพี่สาธารณะโรงเรียนมัธยม การศึกษาแนะนำว่าผู้บริหารควรแสวงหาโอกาสอย่างจริงจังพัฒนาทักษะการบริหารผ่านโปรแกรมการพัฒนาวิชาชีพ การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการสร้างเครือข่ายกับผู้นำด้านการศึกษาอื่น ๆ

2. การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดและระดับมาก เรียงลำดับจาก ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ตามลำดับ ทั้งนี้เพราะการบริหารงานวิชาการ คือ การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ ปรัชญาและเป้าหมายของสถานศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเรียนการสอน

การสนับสนุน ส่งเสริมปรับปรุงและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน และบรรลุตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา สอดคล้องกับวิจัยของ อภิษฎา สุนทรพรพันธ์ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก ทั้ง 9 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวิจัย ด้านงานหลักสูตร และการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านสื่อการสอน และการพัฒนาสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านงานวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และห้องสมุดและด้านการนิเทศการศึกษา ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ พบว่า มีความสัมพันธ์กันเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง 0.838 ถึง 0.887 มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันและมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง หากพิจารณารายด้านพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้สูงสุดคือ ทักษะด้านวิสัยทัศน์ รองลงมา ได้แก่ ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีและทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วชิรภรณ์ รัตนวงศ์ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กับการบริหารงานวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) การบริหารวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 3) ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ ทักษะด้านวิสัยทัศน์ ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี และทักษะด้านการสื่อสาร สามารถร่วมกันพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ ได้ร้อยละ 84.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเรียงลำดับจากทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามากที่สุดไปน้อยที่สุด พบว่า ทักษะด้านวิสัยทัศน์ ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามากที่สุด อาจเป็นเพราะทักษะด้านวิสัยทัศน์ คือความสามารถในการสร้างภาพอนาคตของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจนเป็นต้นแบบในการบริหารใช้ทักษะการวิเคราะห์และแก้ปัญหาเพื่อนำพาองค์กรไปสู่ผลลัพธ์ที่ประสงค์ เป็นผู้ประสานงานที่มีประสิทธิภาพ ใช้หลักการมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจและเป้าหมายในการทำงาน พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นรูปธรรมตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาเป็นตัวอย่างหรือผู้ประสานงานที่มีประสิทธิภาพให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มลฤดี สวนดี (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก 2) ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก 3) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ อยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังนั้นจึงควรนำทั้ง 5 ด้าน ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ไปใช้ในการพัฒนาการบริหารงานสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญและมีทักษะทางการบริหารทุก ๆ ทักษะอย่างเพียงพอ จำเป็นต้องมีกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบในการวางแผนการทำงานในองค์กร จะต้องมีความรู้และวิธีการสื่อสารที่ดีแก่ผู้ร่วมงานและควรมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาจากทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องและส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพทั้งภายในและภายนอกให้ทันสมัยตามสถานการณ์ปัจจุบันและปัญหาของสถานศึกษา สร้างความเข้าใจและแรงจูงใจในกับบุคลากรในองค์กรให้เข้าใจเป้าหมายและวัตถุประสงค์และวัตถุประสงค์สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาร่วมกัน เพื่อประสิทธิผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

1.2 การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ อยู่ในระดับมากที่สุดและมาก ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมุ่งเน้นการบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ ปรัชญาและเป้าหมายของสถานศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเรียนการสอน การสนับสนุน ส่งเสริมปรับปรุงและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน และบรรลุตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา เพื่อรองรับสถานการณ์ปัจจุบัน และเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้เมื่อผู้บริหารสามารถวางแผนงานให้หัวหน้างานบริหารวิชาการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและดำเนินอย่างมีเป้าหมายแล้ว บุคลากรก็จะดำเนินตามเส้นทางที่ผู้บริหารได้วางไว้

1.3 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ ทั้ง 3 ด้าน สามารถพยากรณ์ร่วมกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ด้าน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรนำทั้ง 3 ด้านนี้ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ไปปรับใช้ในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาอย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการพัฒนาสถานศึกษา ให้สามารถสนองตอบต่อนโยบายทางการศึกษา และความต้องการของผู้รับบริการต่อไป

1.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ควรให้ความสำคัญกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทักษะด้านวิสัยทัศน์ ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี และทักษะด้านการสื่อสาร เพื่อให้การบริหารการศึกษามีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อนำผลข้อมูลการวิจัยที่ได้มาประกอบการพัฒนาและแก้ไขปัญหาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาความคาดหวังของครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สำหรับใช้ในการบริหารงานตามโครงสร้างการกระจายอำนาจ 4 ฝ่าย ได้แก่ กลุ่มบริหารงานวิชาการ กลุ่มบริหารงานงบประมาณ กลุ่มบริหารงานบุคคล และกลุ่มบริหารงานทั่วไป โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการ เพื่อร่วมกันพัฒนาการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2.3 ควรศึกษาแนวทางในการพัฒนาหรือส่งเสริมทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ให้มีประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- ไกรสร เจียมทอง. (2561). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32. (ปริญาครุศาสตรบัณฑิต).มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- มฤดี สอนดี. (2565). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต1.(ปริญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- วัชรินทร์ รัตนวงศ์. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กับการบริหารวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. (ปริญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต).มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สดี ศรีสวัสดิ์, สิทธิพร ประดิษฐ์เรือง, ขวัญหญิง ศรีประเสริฐภาพ. (2565). รูปแบบการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร.วารสารรัชต์ภาคภาคย์,16(45), 590 – 599.
- สตัณบุษย์ โพธิ์รุท. (2564). ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต21.(ปริญาครุศาสตรมหาบัณฑิต).มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. ราชกิจจานุเบกษา 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2553.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579.กรุงเทพมหานคร: บริษัท พรินทวกรฟิค จำกัด.
- สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผลกรุงเทพมหานคร. (2561). แผนพัฒนากรุงเทพมหานครระยะ 20 ปี พ.ศ. 2561 – 2580 ฉบับปรับปรุง. (ออนไลน์). สืบค้นจาก www.bangkok.go.th/pipd.
- สุภัทรา สกุลแก้ว และทัฬหิมทอง กอบัวแก้ว. (2566). ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ. การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติครั้งที่ 5. (3 เมษายน 2566,น. 1109 – 1110).
- อดิภาณูจน์ ศรีสังข์. (2564). ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรี. (ปริญาครุศาสตรบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อภิภูรัตนสุนทรพรพันธ์.(2564).การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์เขต1.(ปริญาครุศาสตรมหาบัณฑิต).มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
- Akinbode O. E. & Ruth A & Ayodele K. O. (2023). Principals' Administrative Skills and Teachers' Productivity in Public Senior Secondary Schools Alimosho Local Government, Lagos State Nigeria. *Canadian Journal of Educational and Social Studies*, 3(4), 12 – 24.